

บทที่ 4

ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรม

การพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย

ตอนที่ 2 ผลการใช้ชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยมและวิธีการพัฒนาเครื่องมือวัด นำมาเป็นแนวทางการสร้างชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แผนการสอน เนื้อหา กิจกรรม และคู่มือชุดฝึกอบรม เนื้อหาของชุดฝึกอบรมแบ่งเป็น 3 หน่วย แต่ละหน่วย แบ่งเป็นเรื่องย่อย 3 – 5 เรื่อง ดังนี้

หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม

เรื่องที่ 1.1 ความหมายและธรรมชาติของค่านิยม

เรื่องที่ 1.2 ประเภทของค่านิยม

เรื่องที่ 1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม

เรื่องที่ 1.4 วิธีการวัดค่านิยม

เรื่องที่ 1.5 ค่านิยมในสังคมไทย

หน่วย 2 การสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม

เรื่องที่ 2.1 เครื่องมือที่ใช้วัดค่านิยม

เรื่องที่ 2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม

เรื่องที่ 2.3 การเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการวัดค่านิยม

เรื่องที่ 2.4 กรณีตัวอย่างการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม

หน่วยที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดค่านิยม

เรื่องที่ 3.1 การตรวจสอบอำนาจจำแนกของเครื่องมือวัดค่านิยม

เรื่องที่ 3.2 การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวัดค่านิยม

เรื่องที่ 3.3 การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือวัดค่านิยม

สำหรับแผนการสอนและกิจกรรมรวมอยู่ในชุดฝึกอบรมแต่ละหน่วย ส่วนคู่มือชุดฝึกอบรมการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทยจัดพิมพ์แยกจากเนื้อหา โดยคู่มือชุดฝึกอบรม ประกอบด้วย คำนำ คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ ส่วนประกอบของชุดฝึกอบรม ขั้นตอนการใช้ชุดฝึกอบรม กำหนดการฝึกอบรม (แบบเผชิญหน้า) กิจกรรมภาคปฏิบัติ แบบประเมินกิจกรรมภาคปฏิบัติและเกณฑ์การให้คะแนน

เมื่อจัดทำร่างชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย แล้วผู้วิจัยนำไปตรวจสอบความเหมาะสมโดยการพิจารณาตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์ด้านจิตวิทยาการศึกษา วุฒิปริญญาเอก 2 คน และ อาจารย์ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา วุฒิปริญญาเอก 3 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก)

ผู้เชี่ยวชาญแสดงความเห็นต่อรายการประเมิน ด้านเนื้อหา ด้านการนำเสนอ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับเอกสารการอบรม โดยมีความเห็นว่า ในภาพรวมชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมมากที่สุดทุกด้านได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการนำเสนอ และด้านการนำไปใช้ประโยชน์ และเมื่อพิจารณารายการย่อย ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมมากที่สุดทุกรายการ ยกเว้นรายการความถูกต้องของเนื้อหาที่มีความเหมาะสมมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1. เนื้อหาสาระ	4.60	.50	มากที่สุด
1.1 ความครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วนตามหัวข้อหลักสูตร	4.80	.45	มากที่สุด
1.2 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.40	.55	มาก
1.3 ความทันสมัยของเนื้อหา	4.60	.55	มากที่สุด
1.4 ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.60	.55	มากที่สุด
1.5 แบบประเมินก่อนเรียนและหลังเรียนช่วยให้สามารถประเมินความก้าวหน้าด้วยตนเอง	4.60	.55	มากที่สุด
2. การนำเสนอ	4.75	.44	มากที่สุด
2.1 ความเหมาะสมของโครงเรื่อง/การจัดลำดับเนื้อหา	5.00	0	มากที่สุด
2.2 การใช้ภาษา (ความถูกต้อง กะทัดรัด ชัดเจน)	4.60	.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
2.3 การจัดลำดับเนื้อหาเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทำให้ ง่ายต่อการเรียนรู้	4.80	.45	มากที่สุด
2.4 ความครบถ้วนของเอกสารอ้างอิง	4.60	.55	มากที่สุด
3. การนำไปใช้ประโยชน์	4.70	.48	มากที่สุด
3.1 สามารถใช้ศึกษาด้วยตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้	4.80	.45	มากที่สุด
3.2 สามารถนำไปใช้ในการสร้างเครื่องมือวิจัย	4.60	.55	มากที่สุด

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้เก็ร็นนำก่อนกล่าวถึงนิยามของคำนิยามและให้เพิ่มเติมบรรณานุกรมให้ครบถ้วน ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำชุดฝึกอบรมไปทดลองใช้

ตอนที่ 2 ผลการใช้ชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย

การตรวจสอบผลการใช้ชุดฝึกอบรม พิจารณาจากผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำชุดฝึกอบรมไปใช้ฝึกอบรมซึ่งพิจารณาจาก ความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย และความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย ผู้วิจัยจัดฝึกอบรมแบบเผชิญหน้าเป็นเวลา 3 วัน ระหว่างวันที่ 25 – 27 เมษายน 2559 ณ ห้องประชุม 232 อาคารสัมพันธ์ 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีผู้เข้าอบรมรวม 30 คน

ในกระบวนการอบรม ผู้วิจัยทดสอบความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย ดำเนินการอบรมซึ่งประกอบด้วย การบรรยาย และการฝึกปฏิบัติสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมได้ทดสอบความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย และสอบถามความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมเรื่อง การสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 ความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย

จากการทดสอบความรู้ของผู้เข้าอบรม 30 คน ด้วยแบบวัดความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดคำนิยามไทย แบบเลือกคำตอบจำนวน 25 ข้อ คะแนนเต็ม 25 คะแนน ผู้เข้าอบรมได้คะแนนเฉลี่ยก่อนอบรมเท่ากับ 10.90 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.74 คะแนน และหลังจากอบรมผู้เข้าอบรมได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.77 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.84 คะแนน เมื่อคำนวณขนาดอิทธิพล (Effect Size : E.S.) ของความแตกต่างระหว่างความรู้ก่อนและหลังการอบรม ได้ค่าขนาดอิทธิพล เท่ากับ 1.32 แสดงว่าก่อนและหลังการอบรม ผู้เข้าอบรมมีความรู้แตกต่างกันในระดับมาก รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ขนาดอิทธิพลของความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทยก่อนและหลังการอบรม

รายการ	ก่อนอบรม	หลังอบรม	ขนาดอิทธิพล	ความหมาย
จำนวนผู้เข้าอบรม	30	30		
คะแนนเฉลี่ย	10.90	16.77	1.32	มาก
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.74	3.84		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม	4.44			

เมื่อพิจารณาผลการทดสอบความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย พบว่า ผู้เข้าอบรมได้คะแนนสูงสุด 21 คะแนน และได้คะแนนต่ำสุด 9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน และเมื่อพิจารณาคะแนนจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าอบรม พบว่าผู้เข้าอบรมที่มีตำแหน่งต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ผู้เข้าอบรมที่สอนระดับชั้นต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน รวมทั้งผู้เข้าอบรมที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน ผู้เข้าอบรมที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน และผู้เข้าอบรมที่มีระดับการศึกษาต่อในปัจจุบันต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทยจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าอบรม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1. ตำแหน่ง					
ครู/อาจารย์	22	9	21	15.64	3.93
ศึกษานิเทศก์	3	18	20	19.33	1.15
ผู้บริหาร	4	18	21	20.25	1.50
นักวิชาการศึกษา	1	20	20	20.00	0
2. ระดับชั้นที่สอน					
ประถมศึกษา	10	14	21	17.90	2.13
มัธยมศึกษา	7	9	18	13.14	3.43
อุดมศึกษา	8	9	21	16.75	5.01
ไม่ระบุ	5	18	21	19.60	1.52
3. หน่วยงานต้นสังกัด					
สพฐ.	12	9	20	16.25	3.17
เทศบาล	2	18	18	18.00	0
สกอ.(มหาวิทยาลัย)	6	9	20	13.17	4.79
อื่น ๆ	10	12	21	19.30	2.75
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด					
ปริญญาตรี	7	9	20	15.00	3.92
ปริญญาโท	20	9	21	17.75	3.60
ปริญญาเอก	3	9	18	14.33	4.73
5. การศึกษาต่อในปัจจุบัน					
ไม่ศึกษา	9	9	21	15.89	3.82
ศึกษาระดับปริญญาโท	7	9	20	14.86	4.71
ศึกษาระดับปริญญาเอก	14	9	21	18.29	3.12

2.2 ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย

จากการให้ผู้เข้าอบรมปฏิบัติกิจกรรมการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย ซึ่งประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรมที่ 1 การเขียนพฤติกรรมและค่านิยมตามนิยามที่กำหนด
- กิจกรรมที่ 2 การวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม
- กิจกรรมที่ 3 การสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม
- กิจกรรมที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดค่านิยม

โดยให้ผู้เข้าอบรมทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม และนำผลงานการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทยมาตรวจให้คะแนน ตามเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ปรากฏว่า ผู้เข้าอบรมได้คะแนนสูงสุด 19 คะแนน ต่ำสุด 17 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 17.80 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.00

2.3 ความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย

จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม 30 คน เมื่อเสร็จสิ้นการอบรม ด้วยแบบสอบถามแบบมาตรประเมินค่า 5 ระดับ พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด (M = 4.80, S = .41) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจแต่ละรายการ พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด 7 รายการ เรียงตามลำดับ ได้แก่

1. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร
2. กิจกรรมภาคปฏิบัติช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น
3. การเรียงลำดับเนื้อหาในชุดฝึกอบรมเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน
3. เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม
5. แผนการสอนช่วยให้เห็นขอบข่ายเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของเนื้อหาแต่ละเรื่อง
5. เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรมเข้าใจง่าย
7. สื่อคอมพิวเตอร์ประกอบการบรรยายช่วยให้เกิดความเข้าใจ

ส่วนรายการที่เหลือ 3 รายการ พึงพอใจระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมท้ายเนื้อหาแต่ละเรื่องช่วยให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น การใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน และ ตัวอย่างการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมช่วยให้เกิดแนวทางการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย			
1	ความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ของวิทยากร	25	5	-	4.83	.38	มากที่สุด	
2	กิจกรรมภาคปฏิบัติช่วยให้เกิด การเรียนรู้เพิ่มขึ้น	23	7	-	4.77	.43	มากที่สุด	
3	การเรียงลำดับเนื้อหาในชุด ฝึกอบรมเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	21	8	1	4.67	.55	มากที่สุด	
3	เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน การสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม	21	8	1	4.67	.55	มากที่สุด	
5	แผนการสอนช่วยให้เห็น ขอบข่ายเนื้อหาและ วัตถุประสงค์ของเนื้อหา แต่ละเรื่อง	19	11	-	4.63	.49	มากที่สุด	
5	เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรม เข้าใจง่าย	21	7	2	4.63	.61	มากที่สุด	
7	สื่อคอมพิวเตอร์ประกอบ การบรรยายช่วยให้เกิดความ เข้าใจ	16	14	-	4.53	.51	มากที่สุด	
8	กิจกรรมท้ายเนื้อหาแต่ละเรื่อง ช่วยให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น	16	13	1	4.50	.57	มาก	
9	การใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน	16	10	4	4.40	.72	มาก	
9	ตัวอย่างการสร้างเครื่องมือวัด ค่านิยมช่วยให้เกิดแนวทางการ สร้างเครื่องมือวัดค่านิยม	14	14	2	4.40	.62	มาก	
	ความพึงพอใจที่มีต่อ ชุดฝึกอบรมโดยภาพรวม	24	6	-	4.80	.41	มากที่สุด	

เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรมโดยภาพรวม จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าอบรม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับชั้นที่สอน หน่วยงานที่สังกัด วุฒิการศึกษาสูงสุด และการศึกษาในปัจจุบัน พบว่า ผู้เข้าอบรมที่สอนระดับชั้นต่างกัน สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน และการศึกษาในปัจจุบันต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมต่อชุดฝึกอบรมในระดับเดียวกันคือระดับมากที่สุด แต่เมื่อจำแนกผู้เข้าอบรมตามตำแหน่งพบว่า ผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมในระดับมาก แตกต่างจากผู้เข้าอบรมตำแหน่งอื่น รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรม เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมไทย จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าอบรม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1. ตำแหน่ง				
ครู/อาจารย์	22	4.82	.40	มากที่สุด
ศึกษานิเทศก์	3	5.00	0	มากที่สุด
ผู้บริหาร	4	4.50	.58	มาก
นักวิชาการศึกษา	1	5.00	0	มากที่สุด
2. ระดับชั้นที่สอน				
ประถมศึกษา	10	4.90	.32	มากที่สุด
มัธยมศึกษา	7	4.86	.38	มากที่สุด
อุดมศึกษา	8	4.75	.56	มากที่สุด
ไม่ระบุ	8	4.60	.55	มากที่สุด
3. หน่วยงานต้นสังกัด				
สพฐ.	12	4.83	.39	มากที่สุด
เทศบาล	2	5.00	0	มากที่สุด
มหาวิทยาลัย	6	4.67	.52	มากที่สุด
อื่น ๆ	10	4.80	.42	มากที่สุด
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด				
ปริญญาตรี	7	4.71	.49	มากที่สุด
ปริญญาโท	20	4.85	.37	มากที่สุด
ปริญญาเอก	3	4.67	.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S)	ความหมาย
5. การศึกษาต่อในปัจจุบัน				
ไม่ศึกษา	9	4.67	.50	มากที่สุด
ศึกษาระดับปริญญาโท	7	4.71	.49	มากที่สุด
ศึกษาระดับปริญญาเอก	14	4.92	.27	มากที่สุด

ผู้เข้าอบรมให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่นของชุดฝึกอบรม จุดที่ควรปรับปรุง และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้

จุดเด่นของชุดฝึกอบรม

รายการ		ความถี่
1	เอกสารการอบรมชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย มีกิจกรรมให้ตรวจสอบความเข้าใจ	4
2	เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย เป็นรูปธรรมนำไปใช้ได้จริง	4
3	มีแนวคิด ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่นำมาใช้สร้างเครื่องมือวัดค่านิยม ทำให้เข้าใจ ธรรมชาติและการออกแบบการวัดค่านิยม	4
4	มีกิจกรรมให้ฝึกปฏิบัติ และตรวจสอบความเข้าใจ	3
5	มีเนื้อหาครอบคลุมการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม	3
6	การจัดกระบวนการฝึกอบรมเป็นขั้นตอนชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้จริง	2
7	วิทยากร	2
8	เป็นการวัดค่านิยมของคนไทยในปัจจุบันสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในปัจจุบัน	1

จุดที่ควรปรับปรุง

รายการ		ความถี่
1	เพิ่มตัวอย่างกิจกรรมให้มากขึ้น	5
2	แก้ไขตัวสะกดให้ถูกต้อง	4
3	เพิ่มกรณีศึกษาเป็นเครื่องมือที่หลากหลาย	3
4	ตัวอย่างการเขียนผังเครื่องมือ	2
5	เพิ่มการวิจารณ์กรณีศึกษาการสร้างเครื่องมือวัดค่านิยม	1
6	เพิ่มเอกสารกรณีตัวอย่างในการทำกิจกรรมกลุ่มให้ทุกคน	1

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

รายการ		ความถี่
1	เพิ่มตัวอย่างให้มากขึ้น	2
2	เน้นการฝึกปฏิบัติ	1
3	ควรมีตัวบ่งชี้พฤติกรรม/ความคิด/ความรู้สึ	1
4	เพื่อนำไปใช้สร้างเครื่องมือ	1
5	ชัดเจนดีแล้วแต่อาจเพิ่มการนำไปใช้และการรายงานผล	1
6	เอกสารที่มีความละเอียดได้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดอย่างอื่นได้	1

เมื่อสอบถามว่าถ้าไม่มีการบรรยายของวิทยากร ผู้เข้าอบรมคิดว่าการศึกษาดูเอกสารชุดฝึกอบรมด้วยตนเองสามารถนำความรู้ไปสร้างเครื่องมือวัดค่านิยมได้หรือไม่ ผู้เข้าอบรม 2 คนตอบว่า ไม่ได้ ถ้าไม่มีพื้นฐานด้านการศึกษาและการวัดผล (1 คน) และการศึกษาเอกสารด้วยตนเองเข้าใจยาก (1 คน) และผู้เข้าอบรม 18 คน (ร้อยละ 60) ตอบว่า ได้ โดยเห็นว่า ต้องมีตัวอย่างเพิ่มเติม ต้องใช้เวลาศึกษานาน ควรมีการบรรยายประกอบ หรือ ผู้ที่ศึกษาด้วยตนเองต้องมีความรู้ด้านการวัดและประเมินผล